

MÜZİK BİLİMLERİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Tuğçe KAYNAK¹, Pelin ESMERGÜL², Öznur ÖZTOSUN ÇAYDERE³

ÖZET

Müzik bilimleri bölümünde okuyan öğrencilerin farklı sebeplerle yönedikleri müzik öğretmenliği mesleğine ilişkin görüşlerinin ortaya konulması yoluyla bu konuda yapılabilecek yenilik ve düzenlemelere ışık tutması açısından önemli olan bu araştırma, nitel araştırma tekniklerinin kullanıldığı betimsel bir araştırmadır. Araştırmanın katılımcılarını, 2016 Bahar Döneminde Kırıkkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümünün dördüncü sınıfında okuyan pedagojik formasyon almaya hak kazanmış ve pedagojik formasyon eğitimi alan 7 kız, 26 erkek olmak üzere toplam 33 öğrenci oluşturmaktadır. Kırıkkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü dördüncü sınıfında okuyan formasyon almaya hak kazanmış ve formasyon eğitimi alan toplam 33 öğrencinin öğretmenlik mesleğine yönelik görüşlerine göre; öğretmenlik mesleğini istedikleri ortadadır ancak müzikoloji alanına dair iş bulma kaygılarının da olduğu göz ardı edilemez bir gerçektir.

Anahtar Kelimeler: Formasyon Eğitimi, Müzikoloji, Müzik Öğretmenliği

VIEW OF MUSICOLOGY STUDENTS REGARDING TEACHING PROFESSION

ABSTRACT

The research is important in terms of providing an insight to regulations and innovations to be done in this topic by showing views of students studying at Department of Musicology in regard to music teaching profession that they approached due to different reasons. This research is a descriptive research in which qualitative research data collection techniques are used. Participants of research is composed of total 33 students including 7 females, 26 males, studying at 4th class of Kırıkkale University Faculty of

¹ K.Ü. G.S.F. Müzik Bilimleri ABD Yrd. Doç. Dr.,

² K.Ü. G.S.F. Müzik Bilimleri ABD Öğr. Gör.,

³ K.Ü. G.S.F. Müzik Bilimleri ABD Doç. Dr.

Fine Arts Department of Musicology in 2016 Spring Semester who became entitled to have pedagogical formation and having pedagogical formation. According to 33 students' views in regard to music teaching profession, studying at 4th class of Kırıkkale University Faculty of Fine Arts Department of Musicology who became entitled to have pedagogical formation and having pedagogical formation; it is obvious that they willingly chose being a teacher but it is a non-negligible fact that they have worries on finding a job.

Key Words: Pedagogical Formation, Musicology, Music Teaching

1. GİRİŞ

“Eğitim bir iletişim sürecidir. İletişimde bulunmaksızın eğitim yapmak imkansızdır. Son yıllarda yapılan çalışmalar bilgi geçişini iletişim kuramlarına dayandırma konusunda yoğunlaşmıştır. En basit anlamıyla *anlamları bireyler arasında ortak kılma işlemi* olarak ele alınır” (Küçükahmet, 2014). Bu bağlamda “eğitim, genelde bireyde davranış değiştirme süreci olarak da kullanılırken öğretim, öğrenme sürecinin yönlendirilmesi anlamında kullanılmaktadır. Diğer bir anlatımla öğretim, öğrenmenin gerçekleşmesi için planlanan, kasıtlı ve sistematik bir eğitim sürecidir”(Demirel, 2014).

Bu kasıtlı ve sistematik eğitim-öğretim sürecinde öğretmen, rol bakımından yapıcı, koruyucu; kişisel nitelikler bakımından; güdüleyici, odaklayıcı ve profesyonel; mesleki nitelikler bakımından öğretim etkinliklerini planlayan, öğretim yöntem ve tekniklerinden yararlanan, etkili iletişim kuran, sınıf yönetimi konusunda yetmişmiş, zamanı etkili kullanan, öğrenmeleri değerlendiren ve öğrencilerine rehberlik yapan kişidir (Demirel, 2014).

Bireylerin toplumla iletişimini meslek sahibi olabilmek aynı zamanda bireylerin yaşam şeklini de belirler. Yaşam şartları edinilen meslekle genellikle doğru orantılıdır. Mesleğin bireyler için sosyal saygınlık ve maddi tatmin boyutları da mevcuttur. Bu bağlamda öğretmenlik mesleği günümüzde geçmişten gelen değerleri açısından hala etkin olarak tercih edilmektedir. Ayrıca öğretmenlik mesleği alan yeterliliği ve bilgileri aktarabilmekle anlam kazanmaktadır.

Okulda eğitimin gerçekleşmesinde önemli dört ana unsur mevcuttur. Bunlar öğretmen, öğrenci, yönetim, fiziki imkanlardır. Bu bağlamda bilgileri aktarmakla yükümlü eğitim sisteminin en önemli unsurlarından olan öğretmen, mesleğine karşı istekli, sabırlı, sevgi dolu olmalıdır.

Bu açıdan öğretmen adayı öğretmenliğe hazır ve istekli değilse öğretmenlik mesleğini bir meslek sahibi olabilme uğruna seçmemelidir. Sabır, isteklilik, sevgi, çalışkanlık ve kişisel yatkinliği olmayan bireylerin, bu mesleği sürdürebilmeleri oldukça güçtür. Öğretmenliğe ilişkin becerilerin

kazanılmasında formasyon eğitimi gereklidir. Pek çok alanda formasyon eğitimi alınabildiği gibi müzik alanında da formasyon eğitimi alınarak müzik öğretmenliği mesleğine adım atılabilmektedir. Bu eğitim, Yüksek Öğretim Kurulunun Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliğine göre verilmektedir. Pedagojik formasyon eğitimi programının eğitim süresi en az iki yarıyıldır. Dersler, en az iki yarıyla bölünerek ve bir öğretim yılında tamamlanabilecek şekilde yürütülür. Dersler bütün alanlarda ortak olan öğretmenlik meslek bilgisini kapsamaktadır. Programda Özel Eğitim Yöntemleri, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı, Öğretmenlik Uygulaması gibi alan eğitimi ve öğretimine özgü dersler yer almaktadır.

Müzik alanında yeterli donanıma sahip, müziği öğretebilecek seviyede bilen, öğretmenlik mesleği için gerekli formasyon eğitimine sahip alan uzmanları müzik öğretmenleridir. Bu bağlamda ülkemizde müzik öğretmeni eğitim fakültelerinin ilgili bölümlerinden yetiştirildiği gibi, eğitim fakültesi dışındaki fakülte veya benzeri birimlere bağlı bölümlerden mezun olup formasyon eğitimi sertifikası alarak da yetiştirilmektedir.

Eğitim fakültesi dışındaki fakülte veya benzeri birimlere bağlı bölümlerden biri olan müzik bilimleri/müzikoloji bölümü öğrencileri de formasyon eğitimi alarak öğretmenlik hakkına sahip olabilmektedir. Bu bağlamda, müzikoloji, Yunanca'dan gelen birleşik bir kelime olup, müzik ve loji kelimelerinin birleşmesinden meydana gelmiştir. Loji kelimesini, mantık, bilim olarak açıklarsak, müzikoloji müzik bilimi anlamına gelir. Ayrıca müzikoloji, “bilimsel yöntemleri kullanarak müziği bütün yönleriyle araştırıp inceleyen yani müziği ilgilendiren bütün konularla ilgilenen bir bilim dalı” (Uslu, 2006) olarak tanımlanır. Bu tanım çerçevesinde müzik bilimleri bölümlerinde okuyan öğrencilerin müzik öğretmenliği için gerekli müziksel bilgilere sahip olduğu düşünülmektedir. Bu sebeple, araştırmada müzik bilimleri bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri ortaya konmuştur.

1.1. Araştırmanın Amacı

Müzik bilimleri öğrencilerinin bu bölümü tercih etme sebepleri ve tanınan pedagojik formasyon hakkı çerçevesinde öğrencilerin ikinci meslekleri olacak olan müzik öğretmenliğine ilişkin görüşlerinin ortaya konulması bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır.

1.2. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, müzik bilimleri bölümünde okuyan öğrencilerin farklı sebeplerle yönelikleri müzik öğretmenliği mesleğine ilişkin görüşlerinin ortaya konulması yoluyla bu konuda yapılabilecek yenilik ve düzenlemelere ışık tutması açısından önemlidir.

1.3. Sınırlılıklar

Bu araştırma; Kırıkkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü formasyon eğitimi alan ve almayan 4. sınıf öğrencileriyle sınırlıdır.

1.4. İlgili Araştırmalar

Eraslan ve Çakıcı (2011) "*Pedagojik Formasyon Programı Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları*" isimli makalesinde, fen edebiyat fakültesi bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğinde başarı ve doyum sağlamada önemli bir boyutu oluşturan mesleki tutumun farklı değişkenlere göre belirlenmesini amaçlamışlardır. Araştırma tarama modelinde düzenlenmiş ve araştırmada Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Mesleğe yönelik tutumlar öğrenim basamağı, cinsiyet, öğrenim görülen bölüm, mezun olunan lise, üniversiteye gelmeden önce yaşanan yerleşim birimi ve üniversite tercihinde eğitim fakültesinin yer alması veya almaması değişkenlerine göre belirlenmiştir. Sonuç olarak öğrencilerin mesleğe yönelik tutumları arasında cinsiyet, öğrenim görülen/mezun olunan bölüm ve üniversite tercihinde eğitim fakültesi yer alıp almaması değişkenleri yönünden farklılık olduğu; erkek

öğrencilerin mesleğe yönelik tutumunun kız öğrencilerden daha olumlu olduğu; öğrencilerin üniversite terciğinde eğitim fakültesi bulunmasına rağmen mesleğe yönelik tutumlarının düşük olduğu; mezun olunan lise türünün mesleğe yönelik tutumları etkilemediği ve barınılan yerleşim biriminin mesleğe yönelik tutumları etkilemediği tespit edilmiştir.

Tunçeli (2013) *“Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri ile Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”* isimli makalesinde, okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesini amaçlamıştır. Araştırmanın modeli ilişkisel tarama modelidir. Araştırmada Öğretmen İletişim Becerileri Ölçeği ile Öğretmenlik Meslek Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Sonuç olarak öğretmen adaylarının cinsiyet ve sınıf değişkenlerinin iletişim becerileri ve mesleğe yönelik tutumları üzerinde anlamlı fark yaratmadığı saptanmıştır. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumun alt boyutlarından değer alt boyutu ile öğretmen adaylarının iletişim becerileri arasında düşük düzeyde anlamlı bir ilişki bulunduğu tespit edilmiştir.

Temizkan (2008), *“Türkçe Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Üzerine Bir Araştırma”* isimli makalesinde, Türkçe öğretmen adaylarının Türkçe öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının tespit edilmesini amaçlamıştır. Araştırmada veri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı olumlu tutumlar sergilediği; öğrencilerin öğretmenlik mesleğine bağlılık konusunda olumlu tutumlara sahip olduğu; öğrencilerin öğretmenlik mesleğini sevdiği; öğrencilerin Türkçe öğretmenliğinin gerekli olduğuna inandıkları; öğrencilerin genel kültür düzeyi, alan bilgisi, pedagojik formasyon bilgisi, yöntem ve teknikleri kullanma becerisi açısından kendilerini yetersiz hissettikleri tespit edilmiştir.

Doğan ve Çoban (2009) *“Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları ile Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”* isimli makalesinde, Eğitim Fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik

tutumları ve kaygı düzeylerinin belirlenmesini, tutum ve kaygı arasındaki ilişkinin incelenmesini ve tutum ve kaygı düzeylerini etkileyen değişkenlerin saptanmasını amaçlamıştır. Araştırmada Çetin (2006) tarafından geliştirilen Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeği ve orijinal formu Beck, Epstein, Brown ve Steer (1988) tarafından geliştirilen ve Ulusoy, Şahin ve Erkmen (1996) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Beck Kaygı Envanteri kullanılmıştır. Sonuç olarak öğrenci tutumlarının olumlu, kaygı düzeylerinin düşük ve tutum ile kaygı arasında düşük düzeyde negatif ve anlamlı bir ilişki olduğu; kızların daha olumlu bir tutuma sahip olduğu tespit edilmiştir.

Sürücü (1997) "*Öğretmenlik Formasyonu Alan Öğrencilerin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları (S.Ü.E.F. Yaz Kursu Örneği)*" isimli yüksek lisans araştırma tezinde, öğretmenlik meslek bilgisi programının öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına etkisini değerlendirmiştir. Araştırma tarama modeli niteliğindedir ve araştırmada Aşkar ve Erden tarafından geliştirilen Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Sonuç olarak, öğretmenlik formasyon kursuna katılan öğretmen adaylarının başında ve sonunda sahip oldukları öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının daha olumlu hale geldiği; kurstan sağlanan fayda üzerinde, lisans ve ön lisans mezunu olmanın bir etkisi görülmediği; memur ve işsizlere göre işçi olarak çalışan ve serbest meslekle uğraşanlarda tutumun önemli şekilde değiştiği; kursa katılan öğrencilerin görev almak istedikleri öğretim kademesine göre öğretmenlik tutumlarının farklılaştığı saptanmıştır.

Akgün ve Özgür (2014) "*Bilişim Teknolojileri Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları ile Mesleki Kaygılarının İncelenmesi*" isimli makalesinde, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını ve mesleğe yönelik kaygı düzeylerinin belirlenmesini amaçlamıştır. Araştırma tarama modelinde desenlenmiştir. Araştırmada veriler Mesleki Kaygı Ölçeği ve Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği ile elde edilmiştir. Öğretmen adaylarının demografik bilgilerini elde etmek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgiler Formu kullanılmıştır. Sonuç olarak, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğretmen adaylarının mesleki kaygı konusunda

çok fazla problem yaşamadıkları; cinsiyetin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum üzerinde bir etkisinin olmadığı; kadın öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına kıyasla biraz daha fazla mesleki kaygı yaşadığını; çalışma saatleri ve koşullarının uygunluğunun öğretmenliğe yönelik tutumu en fazla arttıran etmen olduğu tespit edilmiştir.

Çapa ve Çil (2000) "*Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi*" isimli makalesinde, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından değerlendirilmesini amaçlamıştır. Araştırmada Erden ve Aşkar tarafından hazırlanan Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Sonuç olarak öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyetlerine göre farklılık göstermediği; öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının sınıflara göre değişiklik gösterdiği, 3. sınıfta okutulmakta olan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin yoğunlaşması sebebiyle bu sınıfta okuyan öğrencilerin olumlu tutum sergilediği ve öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının ÖSYS'deki tercih sırasına göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Çiçek Sağlam (2008) "*Müzik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları*" isimli makalesinde, müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının belirlenmesini amaçlamıştır. Araştırma betimsel tarama modeline uygun olarak yapılmıştır. Araştırmanın verileri Tanrıoğen (1997) tarafından geliştirilen Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği ile toplanmıştır. Sonuç olarak araştırma grubunda yer alan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının oldukça olumlu olduğu; kız öğrencilerin mesleğe yönelik tutumlarının erkek öğrencilere göre daha olumlu olduğu; mezun olunan lise türünün öğretmenlik mesleğine yönelik tutumda bir farklılık oluşturmadığı; öğrenim görülen sınıf düzeyine göre öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu (birinci sınıfta yüksek, ikinci sınıfta azaldığı ancak üst sınıflara doğru olumlu tutumun arttığı); öğrencilerin

öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile mesleği tercih nedeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir.

Otacıoğlu (2010) *“Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Deneyimi II Uygulama Dersine İlişkin Tutumları”* isimli makalesinde, Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Okul Deneyimi II uygulamasında katılan öğretmen adaylarının bu ders ile ilgili tutumlarını ve Okul Deneyimi Dersi II tutum ölçeğinden alınan puanların bazı değişkenlere göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini incelemiştir. Araştırmada demografik özelliklerle ilgili bilgi toplamak üzere araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu ve Emir (2001) tarafından sosyal bilgiler dersi için geliştirdiği ölçeğin araştırmacı tarafından Okul Deneyimi II dersine uyarladığı Okul Deneyimi II Dersi Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Sonuç olarak, araştırmaya katılan müzik öğretmen adaylarının cinsiyet ve yaşlarına göre tutum ve ölçek değerlerine bakıldığında anlamlı bir farklılık olmadığı; müzik eğitimi programına isteyerek katılmanın öğretmen adaylarının derse karşı olan tutumlarında önemli bir etki yarattığı ve araştırmaya katılan öğrencilerin bireysel çalgı ve mezun olunan lise türü durumları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark ortaya çıkmadığı tespit edilmiştir.

Bozdoğan, Aydın ve Yıldırım (2007) *“Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları”* isimli makalesinde, öğretmen adaylarının farklı değişkenler açısından öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada Aşkar ve Erden tarafından geliştirilmiş Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Sonuç olarak öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarda cinsiyet etkeninin farklılığın oluşmasında etkili olduğu; kız öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylara göre daha olumlu bir tutum içinde oldukları; kendi isteği ile öğretmenlik mesleğini tercih edenlerin, boşta kalmamak için bu mesleği tercih edenlerden öğretmenlik mesleğine karşı daha fazla olumlu tutum sergiledikleri; öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum toplam puanlarının mezun olunan lise türüne göre anlamlı olarak değişmediği ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumların öğrencilerin ikamet ettikleri yerlere göre anlamlı olarak değişmediği tespit edilmiştir.

Özkan (2012) “*Öğretmenlik Formasyon Programındaki Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi (SDU Örneği)*” isimli makalesinde, pedagojik formasyon eğitimi programına devam eden öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını farklı değişkenler yönünden incelemiştir. Araştırmada bilgi toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilmiş likert tipi tutum ölçeği kullanılmıştır. Sonuç olarak, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilgi duydukları, bu mesleği sevdikleri, mesleki bağlılıklarının üst düzeyde olduğu, öğretmenlik mesleğinin saygınlığı ve mesleki sorumluluk açısından yüksek düzeyde olumlu tutumlara sahip oldukları; öğrencilerin öğrenim düzeyleri, mezun oldukları alanlar ve çalıştıkları iş sektörüne göre anlamlı bir farklılık olmadığı ve öğretmenlik mesleğinin saygınlığı ve mesleğe bağlılık açısından tutumlarda, çalıştığı iş sektörüne göre anlamlı bir farklılık tespit edilirken, öğrenim düzeyi, yaş grupları, çalışma durumları, cinsiyet ve mezun oldukları alan değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir.

2. YÖNTEM

Bu araştırma nitel araştırma veri toplama tekniklerinin kullanıldığı betimsel bir araştırmadır. Araştırma deseni olarak durum çalışması kullanılmıştır. “Nitel durum çalışmasının en temel özelliği bir ya da birkaç durumun derinliğine araştırılmasıdır” (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu yada katılımcılarını, 2016 Bahar Döneminde Kırıkkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümünün dördüncü sınıfında okuyan pedagojik formasyon almaya hak kazanmış ve pedagojik formasyon eğitimi alan 7 kız, 26 erkek olmak üzere toplam 33 öğrenci oluşturmaktadır.

Tablo 2.1.1. Katılımcıların Cinsiyetlerine İlişkin Durum

Cinsiyet	f	%
Kadın	7	21,2
Erkek	26	78,8
Toplam	33	100

Yukarıda Tablo 2.1.1. de görüldüğü gibi katılımcıların %21,2'i kadın, %78,8'i erkektir. Buradan anlaşılacağı üzere erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre fazla olduğu ortadadır.

Tablo 2.1.2. Katılımcıların Mezun Oldukları Lise Türüne İlişkin Durum

Lise Türü	f	%
AGSL	4	12,1
Genel Lise	25	75,8
Meslek Lisesi	4	12,1
Toplam	33	100

Yukarıda Tablo 2.1.2. de görüldüğü gibi katılımcıların %12,1'i AGSL, %75,8'i genel lise, %12,1'i meslek lisesi mezunu olduğu görülmektedir. Buradan anlaşılacağı üzere genel lise mezunu katılımcıların diğer lise türlerine göre daha fazla olduğu ortadadır.

2.1. Verilerin Toplanması

Araştırmada verilerin ilk kısmına, katılımcılara müzik öğretmenliğini seçme sebeplerine ve pedagojik formasyon eğitiminin katkılarına ilişkin iki açık uçlu görüşme sorusu yoluyla ulaşılmıştır. Ayrıca araştırma grubunun özelliklerinin belirlenmesi amacıyla öğrencilerin kişisel bilgilerini belirleyecek sorular ve müzik bilimleri ABD tercih etme sebeplerine ilişkin sorulardan oluşan iki seçenekli yapılandırılmış görüşme soruları (kapalı uçlu sorular) ile verilerin kalan kısmına ulaşılmıştır. Araştırma verilerine, 2016 yılının nisan ayının ikinci haftasında araştırmacılar tarafından 4. sınıf öğrencileri ile gönüllü olarak yapılan görüşmeler yoluyla ulaşılmıştır.

Araştırmada açık uçlu görüşme soruları için, *standartlaştırılmış açık uçlu görüşme* türü kullanılmıştır. Kapalı uçlu görüşme soruları için ise, *görüşme formu yaklaşımı* türü kullanılmıştır.

2.2. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada açık uçlu görüşme soruları ile toplanan veriler içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Tüm katılımcıların verdikleri cevaplardan anahtar kelimeler oluşturulmuş genel görüşler ortaya çıkartılmıştır. "Bu çerçevede içerik analizi yoluyla verileri tanımlamaya, verilerin içinde saklı olabilecek gerçekleri ortaya çıkarmaya çalışırız. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır" (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Araştırmada kapalı uçlu görüşme soruları ile toplanan veriler nitel verilerin sayısal analizi yoluyla çözümlenmiştir. “Sayılar ve rakamlar genellikle nicel araştırma türleriyle anılıyor olsa da, nitel verinin belirli bir düzeyde sayılara indirgenmesi mümkündür. Nitel verinin sayılara indirgenmesinde amaç, istatistiksel yöntemlere başvurarak genellemeler yapmak veya sınırlı sayıdaki belirli değişkenler arasında ilişki aramak değildir. Zaten, nitel verinin doğası ve yapısı buna izin vermez” (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

3. BULGULAR

Aşağıda bulgular alt problemlerin sırasına göre açıklanmaya çalışılmıştır. Önce alt problemin kendisi ardından çözümü mevcuttur.

3.1. Birinci Alt Problem

Müzik bilimleri bölümünde 4. sınıfta okuyan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri nasıldır?

3.2. Birinci Alt Problemin Çözümü

Katılımcıların öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri iki açık uçlu görüşme sorusu sorularak ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Aşağıda bu sorulara ilişkin görüşler mevcuttur.

“Pedagojik Formasyon Eğitiminin size olan katkıları nelerdir?” sorusuna görüşmecilerin verdiği yanıtlar doğrultusunda anahtar kelimeler oluşturulmuştur. Katılımcılara ait ortak düşünce aşağıdaki gibidir.

“Öğretmenliği sevmek, sorumluluk almanın önemine varmak, dakik olmak, çalışma disiplininin farkına varmak, kurallara uymanın önemini fark etmek, öğretmeyi öğrenme açısından ilk adımı atmak, ölçme ve değerlendirmenin önemini ve nasıl uygulandığını anlamak, sınıf içi davranış açısından farkındalık sağlamak – sınıf yönetimi, öğretmenlikle ilgili kavramları öğrenmek- teorik katkı, eksiklerimizi görmek, yanlışları gözlemlenme, kılık kıyafetin öğretmenin sınıf içindeki etkisi açısından önemini fark etmek, eğitim psikolojisinin önemini fark

etmek, eğitim tarihinin gerçeklerini öğrenmek, deneyim, KPSS için önemli konuları öğrenmek, değerlerin farkına varmak, tecrübeli hocaların bilgilerinden deneyimlerinden yararlanmak” katılımcılar tarafından pedagojik formasyon eğitiminin katkıları olarak belirtilmiştir.

Bu durumdan katılımcıların soruları yanıtlarken daha çok öğretmenlik uygulamasını göz önünde bulundurdıkları anlaşılmaktadır. Katılımcılar toplamda iki yarıyıl formasyon derslerini almışlardır. Birinci yarıyıl sadece teorik dersler almışlar, ikinci yarıyıl ise hem teorik ders hem de öğretmenlik uygulamasına ilişkin okullarda ders izleyerek ve ders anlatarak dönemi tamamlamışlardır.

“Öğretmenlik mesleğini tercih etme sebepleriniz?” sorusuna görüşmecilerin verdiği yanıtlar doğrultusunda anahtar kelimeler oluşturulmuştur. Katılımcılara ait ortak düşünce aşağıdaki gibidir.

“Öğretmenliği sevmek, öğretmeyi sevmek, tatil olması ve dolayısıyla rahat ek iş imkanları, saygın bir meslek oluşu, hayalim öğretmenlik, kendime uygun meslek, akademisyen olmak içinde gerekli, iş bulma kaygısı, geleceğimi garanti altına almak için, garanti meslek, maddi ve manevi rahat meslek oluşu” katılımcılar tarafından öğretmenlik mesleğini tercih etme sebepleri olarak belirtilmiştir. Katılımcıların müzik bilimleri alanında iş bulamama kaygısı mevcut olsa da, öğretmenlik mesleğini bilinçli bir şekilde öğretmen olmak için seçmek istedikleri ortadadır.

3.3. İkinci Alt Problem

Müzik Bilimleri Bölümünde 4. sınıfında okuyan öğrencilerin bölümü tercih etme durumları nasıldır?

3.4. İkinci Alt Problemin Çözümü

Katılımcıların bölümü tercih etme durumlarına ilişkin görüşleri kapalı uçlu görüşme soruları sorularak ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Aşağıda bu sorulara ilişkin görüşler mevcuttur.

Müzik bilimleri bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri

Aşağıda ikinci alt problem için hazırlanmış dokuz tablo ve yorumu mevcuttur.

Tablo 3.4.1. Katılımcıların Müzik Öğretmeni Olmak İçin Müzik Bilimleri Bölümünü Tercih Etmelerine İlişkin Durum

Bölüm Tercihi	f	%
Evet	27	81,8
Hayır	6	18,2
Toplam	33	100

Yukarıda Tablo 3.4.1. de görüldüğü gibi %81,8 oranında müzik bilimleri bölümünü müzik öğretmeni olmak için tercih ettikleri ortadadır. Buradan katılımcıların müzik bilimleri bölümü konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları anlaşılabilir.

Tablo 3.4.2. Katılımcıların Bölümü Tercih Sebebinin Müzik Bilimcisi Olmak İstemelerine İlişkin Durum

	f	%
Evet	6	18,2
Hayır	27	81,8

Toplam	33	100
---------------	----	-----

Yukarıda Tablo 3.4.2. de görüldüğü gibi %81,8 oranında müzik bilimleri bölümünü müzik bilimcisi olmak üzere tercih etmedikleri ortadadır. Buradan anlaşılan Tablo 3.4.1. ile Tablo 3.4.2. birbiri ile doğru orantılıdır ve katılımcılar görüşme sorularını cevaplarken dikkatli ve özenli davranmışlardır. Müzik bilimleri bölümüne müzik bilimci olmak üzere gelen katılımcı sayısı oldukça azdır. Bu durum katılımcıların müzik öğretmeni olmak üzere müzik bilimleri bölümünü tercih ettiklerini göstermektedir.

Tablo 3.4.3. Müzik Öğretmenliği Bölümünü Kazanmalarına Rağmen Müzikoloji Bölümünü Tercih Etmelerine İlişkin Durum

	f	%
Evet	2	6,1
Hayır	31	93,9
Toplam	33	100

Yukarıda Tablo 3.4.3. de görüldüğü gibi katılımcıların %6,1 oranında müzik bilimleri bölümünü müzik öğretmenliği bölümünü kazanmasına rağmen tercih ettikleri ortadadır. Buradan anlaşılan gerçekten müzik bilimci olmak üzere okulu tercih eden katılımcı oranının oldukça düşük olduğudur.

Tablo 3.4.4. Müzikolog Olarak Çalışma İmkanının Az Olması Sebebiyle Alınan Formasyon Eğitimine İlişkin Durum

	f	%
Evet	22	66,7
Hayır	11	33,3

Müzik bilimleri bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri

Toplam	33	100
---------------	----	-----

Yukarıda Tablo 3.4.4. de görüldüğü gibi katılımcıların %66,7 oranında müzik bilimci olarak çalışma imkanının olmaması sebebi ile formasyon eğitimi aldığı ortadadır. Tablo 3.4.1. ve Tablo 3.4.2. de görüldüğü gibi başlangıçta müzik bilimci olmayı düşünmeyen katılımcıların, mezuniyet aşamasında fikir değiştirdikleri ve mesleğe yakınlaştıkları ancak istihdam problemi yüzünden formasyon eğitimi alarak öğretmenlik mesleğine yöneldikleri söylenilebilir.

4. SONUÇ

Kırıkkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü dördüncü sınıfta okuyan formasyon almaya hak kazanmış ve formasyon eğitimi alan toplam 33 öğrencinin, öğretmenlik mesleğine yönelik görüşlerine göre; öğretmenlik mesleğini isteyerek seçtikleri ortadadır ancak müzikoloji alanına dair iş bulma kaygılarının da olduğu göz ardı edilemez bir gerçektir.

Öğrencilerin başlangıçta büyük bir çoğunluğunun müzik bilimleri bölümünü müzik öğretmeni olmak için tercih ettikleri; müzik bilimleri bölümünü müzik bilimcisi olmak isteği ile tercih edenlerin ise oldukça az olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç başlangıçtaki öğretmenliği tercih etme durumu ile paraleldir.

Ayrıca öğrencilerin başlangıçta bölümü tercih ederken müzik bilimleri bölümü konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve bilinçsizce bölümü tercih ettikleri, mezuniyet aşamasında fikir değiştirdikleri ve mesleğe yakınlaştıkları ancak eğitimlerini tamamlarlarken istihdam problemi sebebi ile öğretmenlik mesleğine yöneldikleri söylenilebilir. Buradan anlaşılacağı üzere mezuniyet sonrası iş bulabilme kaygısı bir gerçektir. Ülkemizde giderek sayısı artan müzik bilimleri bölümlerinden mezun olanlar için istihdam probleminin acilen çözülmesi gereklidir. İş imkanları bakımından devlete bağlı ya da özel pek çok birimde

görev yapılabilecek kadroların sağlanması bu durumdaki açığın kapatılmasında önemli rol oynayacaktır.

KAYNAKÇA

- Akgün, F. ve Özgür, H. (2014). Bilişim Teknolojileri Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları ile Mesleki Kaygılarının İncelenmesi, Eğitimde Kuram ve Uygulama 10(5), 1206-1223.
- Bozdoğan, A.E., Aydın, D. ve Yıldırım, K. (2007). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları, Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 8, Sayı 2, 83-97.
- Çapa, Y. ve Çil, N. (2000). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 18:69-73.
- Çiçek Sağlam, A. (2008). Müzik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Haziran Cilt:V, Sayı:I, 59-69.
- Demirel, Ö. (2014). Öğretim İlke ve Yöntemleri Öğretme Sanatı, Ankara: Pegem Akademi, 20. Baskı, 70, 202-210.
- Doğan, T. ve Çoban, A.E. (2009). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları ile Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Eğitim ve Bilim, Vol. 34, No 153.

- Eraslan, L. ve Çakıcı, D. (2011). Pedagojik Formasyon Programı Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları, Kastamonu Eğitim Dergisi, Cilt 19, No 2, Mayıs, 427-438.
- Küçükahmet, L. (2014). Öğretim İlke ve Yöntemleri, Ankara: Nobel Yayıncılık, 26. Basım, 28.
- Otacıoğlu, S.G. (2010). Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Deneyimi II Uygulama Dersine İlişkin Tutumları, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı 28, Temmuz 2010/II, 81-90.
- Özkan, H. H. (2012). Öğretmenlik Formasyon Programındaki Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi, Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 13, Sayı 2, 29-48.
- Sürücü, A. (1997). Öğretmenlik Formasyonu Alan Öğrencilerin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları (S.Ü.E.F. Yaz Kursu Örneği), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitimde Psikolojik Hizmetler Bilim Dalı, Yüksek Lisans Araştırma Tezi, Konya.
- Temizkan, M. (2008). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Üzerine Bir Araştırma, Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, Yaz 6(3), 461-486.
- Tunçeli, H. İ. (2013). Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri ile Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi, 3(3), 51-58.
- Uslu, R. (2006). Müzikoloji ve Kaynakları, İstanbul: İTÜ Vakfı Yayınları, 1.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 9. Baskı, 83, 259,274.

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

The objective of this research is to show the musicology students' reasons to prefer this department and to show students' views concerning music teaching, which will be their secondary profession, within the scope of given pedagogical formation. The research is also important in terms of providing an insight to regulations and innovations to be done in this topic by showing views of students studying at Department of Musicology in regard to music teaching profession that they approached due to different reasons.

2. Method

This research is a descriptive research in which qualitative research data collection techniques are used. Participants of research is composed of total 33 students including 7 females, 26 males, studying at 4th class of Kırıkkale University Faculty of Fine Arts Department of Musicology in 2016 Spring Semester who became entitled to have pedagogical formation and having pedagogical formation.

First portion of data in the research is obtained by two open ended interview questions to participants regarding their reason to decide on music teaching and contribution of pedagogical formation. The remaining portion of data is lead by two-choice structured interview questions consisting of questions to determine personal details of students and questions regarding their reason to prefer Department of Musicology aiming to determine research group properties. Research data is obtained by voluntary interviews between researchers and 4th class students in second week of April 2016.

Data acquired in this research is analyzed by content analysis method. General views are revealed and keywords are created thanks to answers of all participants.

3. Findings, Discussion and Results

According to 33 students' views in regard to music teaching profession, studying at 4th class of Faculty of Fine Arts Department of Musicology who became entitled to have pedagogical formation and having pedagogical formation; it is obvious that they willingly chose being a teacher but it is a non-negligible fact that they have worries on finding a job.

Result is showing that a great majority of students have preferred department of musicology to become a music teacher; the ones who have preferred Department of Musicology to become a musicologist is very limited. This result is in parallel to the state of preferring teaching in the beginning.

It may also be said that; students does not have enough information on Department of Musicology when preferring in the beginning and prefer the department unconsciously, change their minds at graduation stage, get closer to the profession but approach to teaching due to employment problem when finishing their education. As it is understood, employment worries after graduation is a fact. Employment problem must be solved urgently for graduates of departments of musicology which are ever-increasing in quantity. Providing positions for performing duties at government or private units will play a significant role in closing the gap of this situation in terms of employment.